

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Leden van de vaste Kamercommissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betalingsgegevens
ING Bank NL55INGB0677921845
KvK Den Haag 27177094

Behandeld door
Jos Engelkes
Adviseur Public Affairs
j.engelkes@knmp.nl
070 37 37 116

Datum 7 maart 2022
Ons kenmerk AP 20220046 JE
Uw kenmerk --
CC --
Betreft Inbreng voor hoofdlijnen debat over zorgparagraaf

Pagina
1/2

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor VWS,

Met veel belangstelling kijkt apothekersorganisatie KNMP uit naar de nadere uitwerking van de zorgparagraaf uit het coalitieakkoord. Bij die uitwerking zijn wij als medicatiespecialisten en laagdrempelige zorgverleners komende jaren graag betrokken. Vooral nu kwetsbare ouderen en mensen met chronische ziekten langer thuis wonen. In deze kabinetsperiode zal de apotheker in onze ogen daarom ook een steeds belangrijker rol gaan spelen als zorgverlener in de wijk, dicht bij de patiënt. Met u als Kamerlid treden we graag in contact hoe we die rol van apotheker als netwerkpartner in de eerstelijnszorg verder kunnen ontwikkelen. Denk daarbij aan de rol van apothekers bij leefstijlverandering, demedicaliseren of vaccineren, maar dus ook bij de multidisciplinaire zorg voor kwetsbare ouderen. Een patiëntgebonden bekostiging zou deze zorgfunctie van apotheken versterken.¹

Veel plannen uit het coalitieakkoord moeten nog nader worden uitgewerkt. Om te voorkomen dat we zeer globaal en/of met gemeenplaatsen op deze eerste aanzetten van de kabinetsplannen reageren, concentreren we ons in deze brief op twee elementen uit het coalitieakkoord die zeer binnenkort worden uitgewerkt. Het gaat daarbij om het versterken van de pandemische paraatheid en het aantrekkelijker maken van werken in de zorg.

I. Versterking van de pandemische paraatheid

Geneesmiddeltekorten

Voor het derde jaar op rij zijn in 2021 meer dan duizend tekorten van geneesmiddelen genoteerd. Sinds 2010 is er in Nederland sprake van een stijgende lineaire trendlijn, met in 2019 en 2020 nog verdere uitschieters naar boven.² Patiënten, apothekers en andere zorgverleners ondervinden hier dagelijks enorme last van. Ook tijdens de coronacrisis werd deze tekortenproblematiek opnieuw zichtbaar, onder meer door de sterk groeiende vraag op de intensive care. De oprichting van het Landelijk Coördinatiecentrum Geneesmiddelen (LCG) en Coronaberaden droegen tijdens de pandemie bij aan het creëren van overzicht en rust. Zo zorgde het LCG voor een verdeling van voorraden geneesmiddelen over de ziekenhuizen en een efficiënte verspreiding van grondstoffen voor apotheekbereidingen.³ Met de KNMP zijn - vanwege toegenomen vraag naar geneesmiddelen in de tweedelijnszorg – ook werkafspraken gemaakt over het voorkomen van tekorten in de eerstelijnszorg.

¹ SiRM (2018). Versterking van de zorgfunctie van openbaar apothekers ([link](#))

² KNMP (2022). Ernstige zorgen apothekers over geneesmiddeltekorten ([link](#))

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021/2022, Kamerstuk 29 477, nr. 744 ([link](#))

De evaluatie van het LCG en de Coronaberaden adviseert het ministerie om met partijen in gesprek te gaan over de behoefte aan een mogelijk permanente intensievere monitoring van dreigende geneesmiddelentekorten. Naast een betere monitoring ziet de KNMP ook andere oplossingsrichtingen om tekorten aan te pakken. We vragen de minister om zorg te dragen voor het veiligstellen van toeleveringsketens, aanwijzen van meer leveranciers per voorkeursmiddel, kostendekkend maken van apotheekbereidingen en versneld uitwerken van voorraden.

Vaccinatiebevoegdheid

Verder kijkt de KNMP in het licht van de versterking van de pandemische paraatheid met veel belangstelling naar de beleidsreactie van het nieuwe kabinet op de verkenning van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) naar het Nederlandse vaccinatiestelsel. Die reactie wordt voor de zomer van 2022 verwacht. De opstellers van deze verkenning concludeerden eerder dat vaccinatieprogramma's in Nederland weinig flexibiliteit kennen in aanbod en uitvoering van vaccinaties. Het rapport merkte bijvoorbeeld op dat er in publieke vaccinatieprogramma's kansen worden gemist door geen vaccins aan te bieden via apotheken.⁴

Op dat vlak liggen in Nederland volop kansen. Een vaccinatiebevoegdheid past bij de apotheker als medicatiespecialist en laagdrempelige zorgverlener. Sinds jaar en dag vaccineren apothekers in omliggende landen al. In onder meer België, Duitsland, Frankrijk, Italië, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland dienen apothekers vaccinaties toe. Zo zijn in 2021 aan de overkant van het Kanaal twintig miljoen coronavaccinaties in de apotheek gezet. Dankzij het fijnmazig wijk- en doelgroepsgericht vaccineren verhogen zij de vaccinatiegraad.

II. Werken in de zorg aantrekkelijker maken

Het coalitieakkoord onderstreept dat het werken in de zorg aantrekkelijker moet worden. De werkdruk, het ziekteverzuim en de personeelstekorten zijn door de crisis nog verder verhoogd. Minister Helder neemt dit jaar een besluit over de precieze inhoud en vormgeving van het actieprogramma 'Werken in de Zorg'. We vragen de minister om in dit vervolgprogramma ook apotheekzorg mee te nemen, gezien de vele signalen over knelpunten.

Zo blijkt uit het eindrapportage van het programma (Ont)Regel de Zorg dat - van alle zorgsectoren - de (openbare) farmacie de hoogste regeldruk ondervindt. In 2020 ervaarden zorgverleners in de farmacie één derde van de werktijd te besteden aan administratie.⁵ Apothekers geven aan dat het preferentiebeleid dat wordt gevoerd door zorgverzekeraars tot veel administratieve handelingen leidt. Ook de geneesmiddelentekorten en het wisselen van geneesmiddelen zorgen voor extra regeldruk bij apothekers en het apotheekteam.

Met het oog op dubbele vergrijzing en een toenemend geneesmiddelengebruik zien we de rol van medicatiespecialist belangrijker worden. Het is van belang dat ook in de toekomst mensen kiezen voor ons mooie apothekersvak. Het opnemen van apotheekzorg in dit actieprogramma 'Werken in de zorg' draagt daaraan bij.

Met vriendelijke groet,

Aris Prins, openbaar apotheker
Voorzitter

⁴ Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (2021). Het vaccinatiestelsel in Nederland nader verkend ([link](#))

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020/2021, Kamerstuk 29 515, nr. 452, bijlage I ([link](#))